



HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

TENTAMEN

Kurs: Kalkylering och Budgetering - distans **Poäng:** 3,0 hp

Kurskod: FÖ149G

Delkurs: Tentamen, 3,0 hp

Datum: 2025-03-24

Skrivtid: 08:15 – 11:30

Ansvarig lärare: Anders Johansson

Berörda lärare: Anders Johansson

Hjälpmedel Miniräknare.

Anvisningar

- Skriv namn och personnummer i början av det dokument du lämnar in.
- Ta nytt blad för varje fråga
- För att erhålla poäng måste beräkningarna redovisas
- Använd inte röd penna
- Numrera lösbladen löpande
- Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta

Poänggränser

Maxpoäng: 20
Väl godkänd: 15 - 20
Godkänd: 10 - 14,5
Underkänd: 0 - 9,5



HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 1

(3 poäng)

Utvecklingen av ekonomistyrning brukar delas in i tre synsätt/faser, och där en benämns Total Quality Management. Vad är det som utmärker Total Quality Management? Diskutera åtminstone två utmärkande drag. Ange också vid vilket årtionde detta synsätt började växa fram.

Fråga 2.

(7 poäng)

I koncernen Fotbeklädnad AB ingår de tre dotterbolagen Socka, Strumpa och Toffla. Dotterbolagen har följande resultat- och balansbudgetar för det kommande året.

Resultatbudget	Socka	Strumpa	Toffla
Omsättning	10 000 000	8 500 000	7 100 000
Rörelsens kostnader	-8 400 000	-7 600 000	-5 000 000
Rörelsens resultat	1 600 000	900 000	2 100 000
Ränteintäkter	210 000	100 000	150 000
Räntekostnader	-80 000	-80 000	-70 000
Resultat efter finansiella poster	1 730 000	920 000	2 180 000

Balansbudget	Socka	Strumpa	Toffla
Tillgångar	6 500 000	3 000 000	10 000 000
Summa Tillgångar	6 500 000	3 000 000	10 000 000
Eget Kapital	4 000 000	1 500 000	7 000 000
Skulder	2 500 000	1 500 000	3 000 000
Summa Eget kapital o Skulder	6 500 000	3 000 000	10 000 000



HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

- a) Beräkna dotterbolagens vinstmarginal före räntekostnader, kapitalomsättningshastighet och räntabilitet på totalt kapital. Visa beräkningar och för in svaren i tabellen. (3p)

Dotterbolag	Socka	Strumpa	Toffla
Vinstmarginal före räntekostnader			
Kapitalomsättningshastighet			
Räntabilitet på totalt kapital			

- b) Vilket dotterbolag är mest lönsamt och varför enligt beräkningarna i uppgift a? (2p)
- c) Vilka olika finansiella strategier tycks dotterbolagen tillämpa för att uppnå lönsamhet? Utgå från beräkningarna i uppgift a. (2p)

Fråga 3.

(3 poäng)

Använd resultat- och balansbudgetarna i fråga 2 och besvara följande uppgifter.

- a) Beräkna koncernens residualresultat för respektive dotterbolag. Koncernen använder en kalkylmässig ränta om 10 %. Visa beräkningar och för in svaren i tabellen. (2p)

Dotterbolag	Socka	Strumpa	Toffla
Residualresultat			

- b) Vilket av koncernens dotterbolag visar det bästa resultatet och beskriv varför. Utgå utifrån beräkningarna i uppgift a. (1p)



HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Fråga 4.

(2 poäng)

Hur fungerar uppbyggnads-metoden som kan användas i samband med budgetering? Ange minst två utmärkande drag.

Fråga 5.

(5 poäng)

Ange om hur (+/-) och med vilket belopp förväntade händelserna under budgetåret påverkar budgeterat resultat och likvida medel (om ingen påverkan markera med "0"):

Händelse	Budgeterat resultat	Likvida medel
Inköp av råmaterial 250 000 kr som förbrukas innevarande år men betalas i januari nästa år. Vid årets slut har värdet på lagret av råmaterial ökat med 50 000 kr.		
Inköp av inventarier, 350 000 kr. Betalas under året. Ekonomisk livslängd 7 år.		
Försäljning av varor, 150 000 kr innevarande år. Betalning sker i februari nästa år.		
Banklån 500 000 kr. Amorteras med 50 000 kr vid årets slut samtidigt betalas ränta om 5% på banklånet.		
Leverantörsskulder ökar med 40 000 kr under året.		



HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Bilaga

Räntabilitet på totalt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Totalt kapital}}$$

Räntabilitet på sysselsatt kapital

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Sysselsatt kapital}}$$

Räntabilitet på eget kapital

$$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Eget kapital}}$$

Genomsnittlig skuldränta

$$\frac{\text{Räntekostnader}}{\text{skulder}}$$

Skuldsättninggrad

$$\frac{\text{Skulder}}{\text{Eget kapital}}$$

Soliditet

$$\frac{\text{Eget kapital}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Hävstångsformeln

$$RE = RT + (RT - RS) \times \frac{S}{E}$$

Räntetäckningsgrad

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Räntekostnader}}$$

Kassalikviditet

$$\frac{(\text{Omsättningstillgångar} - \text{varulager})}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Balanslikviditet

$$\frac{\text{Omsättningstillgångar}}{\text{Kortfristiga skulder}}$$

Bruttomarginal

$$\frac{\text{Bruttoresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Rörelsemarginal

$$\frac{\text{Rörelseresultat}}{\text{Omsättning}}$$

Vinstmarginal

$$\frac{(\text{Rörelseresultat} + \text{finansiella intäkter})}{\text{Omsättning}}$$

Kapitalets omsättningshastighet

$$\frac{\text{Omsättning}}{\text{Totalt kapital}}$$

Residualresultat

Resultat efter finansiella intäkter –
(totalt kapital x kalkylränta)